

Epitimia lxxiii

Ἐπιτίμια τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

1 Ὁ ἐκουσίως φονεύσας ἔστω ἀκοινώτητος ἔτη Π'. ποιῶν δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν μετανοίας ν', τὸ «Κύριε ἐλέησον» σὺν τῷ «Ὁ Θεὸς, ἰλάσθητί μοι» ρν', ἀπεχόμενος κρέατος, τυροῦ καὶ ὠοῦ, τὰς δὲ τετράδας καὶ παρασκευὰς ἀπεχόμενος ἐλαίου καὶ ὀψαρίου καὶ οἴνου· εἰ δυνατόν, καὶ ξηροφαγείτω. 2 Ὁ ἀκουσίως φονεὺς ἐπιτιμάσθω ἔτη γ'. 3 Ὁ μοιχὸς ἔστω ἀκοινώτητος ἔτη ε', ποιῶν μετανοίας καθ' ἡμέραν ρ'. ἔὰν δὲ μετὰ δακρύων καὶ ταπεινώσεως δουλεύσῃ, καὶ ἐν τρία ἔτη κοινωνεῖτω. 4 Ὁ πεσὼν εἰς τὴν ἑαυτοῦ συντέκνισσαν, ἐπιτιμάσθω ἔτη ζ', ποιῶν καθ' ἡμέραν μετανοίας Π', τὸ «Κύριε ἐλέησον» τ', καὶ ξηροφαγῶν. 5 Ὁ μοιχεύσας τοῦ ἀδελφοποιητοῦ αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, ἔστω ἀκοινώνητος ἔτη η', μετανοίας ρ', «Κύριε ἐλέησον» ρ'. 6 Ἐὰν ὑπάγωσι πατὴρ καὶ υἱὸς εἰς μίαν γυναῖκα, ὁ μὲν πρῶτος ἐπιτίμιον τοῦ πόρνου λαμβάνει, ἡγουν γ'. ὁ δὲ δεῦτερος ἔστω ἀκοινώνητος ἔτη ιβ', καθ' ἑκάστην μετανοίας τ'. 7 Ὁ κλέπτης καὶ ὁ ἱερόσυλος ἔστω ἀκοινώνητος ἔτη γ', μετανοίας ρ'. 8 Ὁ βλασφημῶν ἀδίκως τὴν τοῦ Καὶν μερίδα καταδικάζεται, καὶ ἔστω ἀκοινώνητος μῆνας ἕξ, μετανοίας ρ'. 9 Ὁ ὀμνύων ἀκαίρως εἰς τὴν αὐτοῦ συντυχίαν ψευδῆ, ἀφοριζέσθω τῆς ἐκκλησίας ἡμέρας ιβ', καὶ ξηροφαγείτω. 10 Ὁ σταυροπάτης ἀφοριζέσθω ἔτη γ', μετανοίας ρ'.

11 Ὁ πεσὼν εἰς μαλακίαν μὴ κοινωνεῖτω ἕως ἡμερῶν ν', ξηροφαγῶν, μετανοίας μ'. 12 Ὁ πίπτων εἰς τὴν ἑαυτοῦ συντέκνισσαν βαπτιστὴν, ἔστω ἀκοινώνητος ἔτη ιβ', μετανοίας σ'. 13 Ὁ πεσὼν εἰς ἀνδρόγυνον, εἴτε ἀνὴρ εἴη, εἴτε γυνή, ἔχει ἐπιτίμιον ἔτη ζ', ἀκοινώνητος, μετανοίας σ'. 14 Ἐὰν τις πέσῃ μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ἔχει ἐπιτίμιον ἔτη ιδ', ἀκοινώνητος, μετανοίας τ', ξηροφαγῶν. 15 Ἐὰν ἀποθάνῃ παιδίον ἀβάπτιστον μέσον τῶν γονέων αὐτοῦ ἡμερῶν ιβ' ἢ καὶ πλεῖον, ἔχουσιν ἐπιτίμιον ἔτη β'. εἰ δὲ βεβαπτισμένος ἐστὶ, ἡμερῶν μ', ἔχουσιν ἐπιτίμιον ἔτη γ', ὡς καταφρονοῦντες. 16 Ἐὰν ἀποθάνῃ βρέφος ἀβάπτιστον πλησίον τῶν γονέων αὐτοῦ ἔσωθεν τῶν ζ' ἡμερῶν, ἔχουσιν ἐπιτίμιον οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἡμέρας μ', μετανοίας ιβ' πρῶτ' καὶ βραδὺν, νηστεύοντες δευτέραν, τετράδα καὶ παρασκευὴν, ξηροφαγοῦντες ἄρτον μόνον καὶ ὕδωρ. 17 Γυνὴ θηλάζουσα ἑαυτῆς βρέφος, καταφρονήσασα τοῦ οἰκονομῆσαι αὐτὸ, εὐρέθη δὲ τὸ βρέφος αὐτῆς νεκύων, εἴ ἐστι ἀβάπτιστος ὢν ἡμερῶν μ', ἔχει ἐπιτίμιον χρόνον α'. εἰ δὲ κεῖται παρεκτὸς καὶ ἀποθανεῖ, ἐπιτιμάσθω ἡμέρας ν'. 18 Ἐὰν γυνὴ εἰς μαλακίαν ἑαυτὴν ἐκδώσασα ταῖς ἰδίαις χερσὶν, ἔστω ἀκοινώνητος ἔτη Π', ἀφοριζέσθω αὐτὴ, καθ' ἡμέραν μετανοίας ρν'. 19 Εἴ τις γυνὴ λάβῃ ζύμην, καὶ ἀποσφουγγίζει τὸ σῶμα αὐτῆς, ἔστω ἀκοινώνητος ἔτη ζ', μετανοίας σ'. 20 Γυνὴ ἢ συμμιγεῖσα μετὰ ἀνδρὸς ἀπίστου καὶ ἀλλοφύλου, ἐπιτιμάσθω ἔτη ζ' ἀκοινώνητος, ἀφοριζέσθω αὐτὴ καὶ ἔχομένη μετανοίας ρ'.

21 Γυνὴ ἢ ἀμελήσασα βρέφους ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ ἀποβαλλομένη αὐτὸ, ἐπιτιμάσθω ἔτη γ' ἢ δύο, ἀκοινώνητος, μετανοίας Π'. 22 Εἴ τις οὐ καταδέχεται παρ' ἐτέρου νίψασθαι τοὺς πόδας, ἀνάθεμα ἔστω. 23 Εἴ τις ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἢ μοναχὸς οὐ δέχεται τὸν πρὸς αὐτὸν ἐλθόντα ἀμαρτωλὸν εἰς ἐξομολόγησιν, ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ ὑπάρχει, καὶ τὸν Χριστὸν λυπεῖ τὸν εἰπόντα· «Οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν,» καί· «Ὅτι χαρὰ γίνεται ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς ἐπὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι.» 24 Εἴ τις μεταλάβῃ τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ

καὶ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τότε λουσοῦν, ἐπικατάρατος ἔστω. 25 Εἴ τις ἐν ὀνείροις πορνεύσας καὶ τῷ πρῶτῳ κοινωνήσας, ἀνάθεμα ἔστω. 26 Εἴ τις λέγει τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ μωρῶν, ἐπικατάρατος ἔστω, καθὼς εἶπεν ὁ Κύριος. 27 Εἴ τις συντυχεῖ ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, ἀνάθεμα ἔστω. 28 Εἴ τις φάρμακα καὶ ἀστρονομίας διὰ κλοπῆς πραγμάτων προσφέρει, ἢ ἄλλο τί ποτε ἐρωτᾷ, ἀνάθεμα ἔστω. 29 Εἴ τις φαγεῖ αἷμα κτήνους, ἐπικατάρατος ἔστω. 30 Εἴ τις πρεσβύτερος ἢ κληρικὸς ἢ διάκονος τόκους ἀπαιτῶν παρὰ δανειστῶν, ἀνάθεμα.

31 Εἴ τις πρεσβύτερος ἢ κληρικὸς ἢ διάκονος ἐμβῆ εἰς τὸ καπηλεῖον, οὐ κατὰ ἀνάγκην καὶ οὐ κατὰ ξενιτείαν, ἀνάθεμα ἔστω. 32 Εἴ τις ἀκροᾶται μυστήρια ἀδελφῶν, ἀνάθεμα ἔστω. 33 Εἴ τις χριστιανὸς ποιήσει γάμους τῇ ἀγία καὶ μεγάλη τεσσαρακοστῇ, ἀνάθεμα ἔστω. 34 Εἴ τις γυνὴ εὐρέθη εἰς δύο ἀδελφούς, ἔστω ἀκοινώνητος ἔτη ζ', μετανοίας καθ' ἑκάστην ρ', ξηροφαγῶν. 35 Εἴ τις πρεσβύτερος ἢ μοναχὸς ἐμμέσει ἀπὸ τοῦ οἴνου πολλοῦ, ἐπιτιμᾶσθω ἡμέρας μ', μετανοίας ν'. 37 Εἴ τις τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ φανερὰν ὑποδεικνύει χαριεντιζόμενος, ἀνάθεμα ἔστω. 38 Ἐὰν πορνεύσῃ μοναχὸς μεγαλόσχημος, μοιχοῦ ἐπιτίμιον δεχέτω· ὁ δὲ μικρόσχημος μοναχὸς, ἐὰν εἰς ἐλεύθερον πρόσωπον πέσῃ, ἐπιτίμιον πόρνου δέχεται. 39 Ὁ μοναχὸς ὁ πεσὼν εἰς μαλακίαν, ἔχει ἐπιτίμιον ἡμέρας μ', μετανοίας ν', ξηροφαγῶν. 40 Ὁ πεσὼν μοναχὸς εἰς ῥεῦσιν καθ' ὕπνου αὐτοῦ ἢ ἐκ μελέτης ἢ ἀπὸ θεωρίας, ὀφείλει μὴ λειτουργεῖν ἕως ἡμερῶν ζ', ποιῶν δὲ καθ' ἑκάστην μετανοίας μ', ξηροφαγῶν.

41 Ὁ πεσὼν μοναχὸς εἰς μονάστριαν, καθαιρέσθωσαν καὶ οἱ δύο, καὶ ἀρχαρίων τόπων ἐρχέσθωσαν· τὸ ἐπιτίμιον αὐτῶν ἔστω χρόνους ἰβ', ἀκοινώνητοι, ποιεῖν καθεκάστην μετανοίας τ', ὅτι ὁ φθείρας τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, φθειρεῖ τοῦτον ὁ Θεός. 42 Ὁ πεσὼν μοναχὸς εἰς ἀνδρόγυνον, καθαιρέσθω· τὸ ἐπιτίμιον αὐτοῦ χρόνους ζ', ἀκοινώνητος, μετανοίας τ', ξηροφαγῶν. 43 Εἴ τις μοναχὸς ὑβρίζειται, ὡς πόρνος λογίζεται· εἰ δὲ τύψῃ τινὰ ἀδίκως, ἔστω ἀφορισμένος ἡμέρας μ', ξηροφαγῶν. 44 Εἴ τις μοναχὸς συνοδεύσει γυναῖκα ὀργίας ζ', πόρνον λογίζεται αὐτὸν ὁ Θεός. 45 Εἴ τις μοναχὸς περιπατῶν ἐν ὁδῷ θέσει τὴν ῥάβδον αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ, ἕξω τῆς μοναδικῆς ἐστὶ καταστάσεως, καὶ ληστὴν λογίζεται αὐτὸν ὁ Θεός. 46 Εἴ τις μοναχὸς φαγεῖ ἀσκέπαστος, εἴτε κοιμηθῆ, ἐχθρὸς ἐστὶ τοῦ Θεοῦ. 47 Εἴ τις μοναχὸς σηκῶσει τὸ ῥάκος αὐτοῦ ἐπάνω τῶν γονάτων αὐτοῦ, πόρνον λογίζεται αὐτὸν ὁ Θεός. 48 Ἐὰν τις μαχόμενος μεθ' ἑτέρου, καὶ ἀποθάνῃ εἰς ἕξ αὐτῶν ἀσυγχώρητος παρὰ τοῦ ἑτέρου, ὀφείλει ὁ ζῶν ἐπιτιμᾶσθαι ξηροφαγῶν ἔτη ἰβ', καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ συγχωρήσεως τοῦ τεθνηκότος. 49 Ἐὰν τις ἀρπάσῃ ἀλλότριον πρᾶγμα, καὶ ὁμώσαντες ἕτεροι ἀδίκως, ἐπιτιμᾶσθω ἔτη ἰβ', καὶ τὸ πρᾶγμα τριπλοῦν ἀποστραφεῖτω. 50 Ἐὰν τις ὁμώσῃ παρθένον, οὐκ ἔχει ὁ κανὼν ἵνα χωρισθῶσι, διὰ τὸ μὴ πατήσῃν τὸ ζωοποιὸν σταυρόν.

51 Ἐὰν τις μιανθῇ τὴν ἀγίαν τεσσαρακοστὴν, νηστεύει ἀπὸ τοῦ πάσχα μέχρι τῆς πεντηκοστῆς· χρὴ δὲ διαλύειν τὴν μεγάλην κυριακὴν. 52 Ἐὰν τις ἀδελφὸν ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθείας διὰ τὴν πανουργίαν αὐτοῦ, ἐπιτιμᾶσθω ἡμέρας μ', μετανοίας ν', ξηροφαγῶν. 53 Ἐὰν τις [εὐρεθῆ] ἀργολογῶν καὶ γελιάζων, ἐπιτιμᾶσθω ἡμέρας β', μετανοίας ν', ξηροφαγῶν. 54 Ὁ κενοδοξῶν τινὰ χριστιανὸν, ἐχθρὸς γίνεται τοῦ Θεοῦ. 55 Ὁ κανόναρχος, ἐὰν ἀμελῶς στιχολογῆ, καὶ τὴν ἀρμόζουσαν τῷ Θεῷ ἀκολουθίαν διὰ τὴν αὐτοῦ ῥαθυμίαν ἐκκόπτει, ξηροφαγεῖτω ἡμέρας ε', μετανοίας ν'. 56 Ὁ αὐτὸς ἐὰν ἀμελῶς κατακεῖται μετὰ τὴν ὥραν τοῦ σημαντήρος, καὶ τὰς βίβλους αὐτοῦ μὴ ἐπιμελούμενος, καὶ τὰς μνείας τῶν ἀγίων μὴ

ἐρευνῶν, ξηροφαγείτω ἡμέρας ν'. 57 Ὁ μάγειρος, ἐὰν ἀμελῇ τὴν διακονίαν αὐτοῦ καὶ οὐ μετὰ φόβου καὶ πίστεως ποιῇ ἐσπένεσθαι πάντων καλῶς, μὴ ὀφείλει πιεῖν αὐτὸν οἶνον. 58 Ὁ αὐτὸς πάλιν ἐὰν μὴ σκεπάζῃ τὰ ἀγγεῖα αὐτοῦ μετὰ σπαστρίας, ἢ ἄπλητα ἀφήσει αὐτὰ, ἐπιτιμάσθω ἡμέρας γ', ξηροφαγῶν. 59 Ὁ καθεζόμενος ἐν τραπέζῃ καὶ γελιάζων ἢ τὰ βρώματα παρατιθέμενα ψέγων, ἐκδιωχθήτω τῆς τραπέζης, ἐπιτιμάσθω δὲ αὐτὸς καὶ ψάλλειν τὸν ν', καὶ στήτω τῇ τραπέζῃ, καὶ ποιείτω μετανοίας ν'. 60 Ὁ ἀποστέλλων ἢ ὁ δεχόμενος λάθρα τοῦ ἡγουμένου τὶ οἶον δήποτε, ξηροφαγείτω ἡμέρας γ'.

61 Ὁ μὴ ἐξαγγέλλων τὰς πράξεις αὐτοῦ καὶ λογισμοὺς τῷ πνευματικῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῷ ἡγουμένῳ, ἐπιτιμάσθω ἡμέρας ιε', ξηροφαγῶν. 62 Ὁ ἐν καιρῷ διδασκαλίας κοινῆς καὶ νουθεσίας πνευματικῆς καταλιμπανόμενος ἐξ ἀμελείας, ξηροφαγείτω ἡμέρας ε'. 63 Ὁ γευόμενος οἴας δήποτε ἐφ' ὥρας χωρὶς εὐλογίας τοῦ προεστῶτος, ἐπιτιμάσθω ἡμέρας ιε', μὴ πιεῖν οἶνον. 64 Ὁ ἔχων τὸ ἴδιον πρᾶγμα παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ πνευματικοῦ, ἀρθήτω ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐπιτιμάσθω ἡμέρας μ'. 65 Ὁ μὴ ἐργαζόμενος μὴ ἐσθιέτω κατὰ τὸν θεῖον Ἀπόστολον· ἐὰν μετρίως ἐργάζεται, μετρίως καὶ ἐσθιέτω. 66 Ὁ ἀμέτρως ἐσθίων καὶ πίνων, τῷ Κυρίῳ οὐ δουλεύει, ἀλλὰ τὴν ἑαυτοῦ κοιλίαν θεοποιεῖται. 67 Εἴ τις ἐπίσκοπος ἀγωνίζεται ὑπὲρ τοῦ βίου καὶ ἀμελεῖ τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, ἔστω ὡς αἰρετικὸς, καθὼς καὶ ὁ Κύριος λέγει· «Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν.» 68 Εἴ τις πρεσβύτερος πέσει εἰς πορνείαν, καθαιρείσθω ἀπρόκοπος· τῶν δὲ ἐπιτιμιῶν συμπαθείτω κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου· «Οὐ γὰρ ἐκδικήσεις δις ἐπὶ τὸ αὐτό.» 69 Εἴ τις διάκονος πορνεύσει, καθαιρείσθω, καὶ ἀναγνώστου τόπον ἔχέτω. 70 Ὁμοίως καὶ ὁ ἱερεὺς καὶ τῷ αὐτῷ ἐπιτιμίῳ συμπαθείτω. 72 Εἴ τις διάκονος ἢ ἱερέως γυνὴ παραπέσει, καθαιρείσθωσαν αὐτοὶ, καὶ ἀπρόκοποι μενέτωσαν· ὁμοίως καὶ ἀναγνώστου· ἀπὸ δὲ τῶν ἐπιτιμιῶν συμπαθείσθωσαν, μεταλαμβάνοντες ἀκωλύτως, ἐὰν φυλάξωσιν ἑαυτούς. 73 Εἴ τις ἐπίσκοπος διὰ χρημάτων τῆς ἀξίας ταύτης περικρατῆς γενέσθαι, ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος, καθαιρείσθωσαν ἀμφότεροι· στερηθήτωσαν καὶ τῆς ἐκκλησίας, ὡς ὁ Σιμὼν ὁ μάγος ὑπὸ τοῦ Πέτρου.